

יא. מאמר דבור-המתחיל שיר המעלות ממעמקים⁷².

* * *

1
2
3 יב. נתבאר בענין "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא"⁷³, שלאמיתתו של דבר הרי זה ברכה נעלית
4 ביותר (על-דרך המבואר ב'לקוטי תורה'⁷⁴ בנוגע לתוכחה ש"לפי האמת אינם רק ברכות", אלא שהם
5 "מבחינת סתום"⁷⁵), על-פי המבואר בדבור-המתחיל "אני ישנה" לאדמו"ר הזקן⁷⁶, שבבחינת ממלא כל
6 עלמין (בחינת פני, אור פנימי) שייך ענין של פירוד, מה-שאיין-כן מבחינת סובב כל עלמין אי אפשר
7 ליפרד, כי ממנה באה בחינת רעותא דליבא שישנה בכל אדם⁷⁷, ומה "שנראה לו שאין לו כו'", הרי זה
8 מצד בחינה שלמעלה גם מסובב כל עלמין - "אנכי הסתר אסתיר פני", ונמצא, שבזה גופא מתגלה ענין
9 נעלה יותר מאשר על-ידי קו הגילוי⁷⁸; ובעבודה הוא ענין התשובה⁷⁹ שפועלת הפיכת הזדונות לזכויות⁸⁰
10 - הוגה על-ידי כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקוטי שיחות חלק ט עמוד 193 ואילך.

השבעש"ט (כתר שם טוב (הוצאת תשנ"ט) בהוספות ס"ס. ושי"נ)
הפליא בגדל הענין, שאין כוונתו לעניני ספירות וגילויים כו',
אלא להעצמות, והרי על העצמות לא שייך הסתר כלל (וכשם
שהוא מצד העצמות - כן הוא גם מצד עצם הנשמה הקשורה עם
העצמות, וכמאמר רבינו הזקן (נסמן בתורת מנחם - התוועדויות
ח"מ ע' 231): שמע ישראל, שיהודי מכיר ומרגיש ("דערהערט")
ואינו יכול להיות נפרד מאלקות ח"ו). וזהו גם הדיוק "שגור בפי
כל" - שדיבור בפה הו"ע של גילוי.

78 ועי"ז מתבטל ההסתר גם בנוגע לבחי' הגילויים ("פני").
- ועי"ד המבואר בתורת הבעש"ט בספר דגל מחנה אפרים***
(ספר שהובא גם בחסידות חב"ד**** עה"פ "ואנכי הסתר
אסתיר פני", "משל למלך שעשה כמה מחיצות באחיות עינים לפני
היכלו שלא יוכלו ליכנס אליו .. והנה מי שהי' חכם נתן לב לדבר
.. (ש)אין זה כי אם אחיות עינים .. ובאמת אין שום הסתרה ..
(ואז) נסתר אחיות עינים כו".

79 שלמעלה מעבודת הצדיקים***** , כמארז"ל (רמב"ם
הל' תשובה פ"ז ה"ד) "מקום שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים
גמורין יכולין לעמוד בו". - והרי גם ענין התשובה אינו רק באופן
שלמעלה נעשה מרוצה וחביב כו', אלא כן הוא בגלוי גם למטה,
שלכן "חטא גמור הוא לומר לבע"ת זכור מעשיך הראשונים"
(רמב"ם שם ה"ח), כיון שגם למטה לא נשאר רושם מהחטא,
ואדרבה, נעשה בו עילוי לגבי מעמדו ומצבו קודם החטא.

80 ונמצא, שישנו ענין של שכר גם עבור הזדונות - שאין
לזה מקום ע"פ חשבון וטעם, אלא למעלה מהטעם, באופן נעלה
יותר מהשכר תומ"צ שהוא ע"פ הטעם. והענין בזה - שבזדונות
ישנם ניצוצות דתוהו שהם נעלים ביותר, ואינם נמשכים ע"י קיום
התומ"צ, כי אם ע"י התשובה שהיא למעלה מגילויים כו'.

72 אחרי המאמר אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: כיון שנמצא
כאן שליח שנוסע למדינה רחוקה בצד צפון* - יבוא ויקח משקה
(ונתן לו כ"ק אדמו"ר שליט"א קנקן משקה), באמרו, שחלק
מהמשקה יחלק כאן, חלק - שם (במקום השליחות), לפני התענית
("פאר-פאסטן זיך") ולאחרי התענית ("אפ-פאסטן זיך"), וחלק -
יחזיר עמו בשובר לכאן**.

73 פרשתנו לא, יח.
74 בחוקותי מת, סע"א ואילך.

75 ולא רק שהשרש הוא מבחי' חסדים, אבל הם חסדים
מכוסים (מעלמא דאתכסיא - ראה תניא פכ"ו), ואילו ההמשכה
בגילוי היא באופן הפכי, אלא שגם בגילוי ה"ז טוב - כמובא
בהגהת הצ"צ "מ"ש בגמ' פ"ק דמו"ק ד"ט ע"ב הנך כולהו
ברכתא נינהו כו'", שזהו "מעשה רב", שהכל מודים** שיש בו
תוקף הכי גדול, כמארז"ל (ב"ב קל, ב) "אין למדין כו' לא מפי
לימוד כו' עד שיאמרו לו הלכה למעשה"; ועוד זאת, שהתוכחה
היא לשון המקרא, שזהו "כאב הקורא לבנו", וכדברי אדמו"ר
האמצעי (ראה תורת מנחם - רשימת היומן ע' שלח. ושי"נ):
כשאבא קורא לא שומעים קללות, משא"כ בגמרא ה"ז בלשון
תרגום, ואעפ"כ, ה"ז ענין של חסדים, ולא רק בשרש, אלא גם
בגילוי.

76 מאמרי אדה"ז כתובים ח"ב ע' קנו, וראה בהנסמן שם ע'
רע.

77 ולהעיר גם מהמבואר בתו"א (וירא יד, ב) ש"במאור,
שהוא א"ס עצמו, לא שייך צמצום ח"ו ולא העלם, ואדרבה,
המאור הוא בהתגלות, ולכן אפילו תנוקות יודעים שיש שם
אלוקה מצוי כו', אף שאין בהם השגה ותפיסה איך ומה כו'."
וזהו גם מה ש"שם שמים שגור בפי כל" (נסמן בסה"מ תרפ"ט
ירש ע' 20) - אצל יהודי פשוט שאמרו "ברוך השם" (כפי

(* הכוונה להרה"ת ר' שמואל שי"נ, שנסע למחנה צבאי רחוק בגרינלנד, לארגן מנין ליוה"כ"פ (המור"ל).

(** יש לציין שבש"פ האזינו, י"ג תשרי, נגש השליח הנ"ל אל כ"ק אדמו"ר שליט"א עם מעט המשקה שנשאר. ואמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א, שישאיר לשמח"ת (המור"ל).

(*** ולא כמו קרא וסברא, שיש שקר"ט מי מהם עדיף (ראה בהנסמן בתורת מנחם - התוועדויות ח"ד ע' 207).

(**** סוף פרשתנו. ובארוכה - שם בהפסוקות פ' תבוא. וראה גם בספר בן פורת יוסף פ' מקץ פ"ב - ננתק בכתר שם טוב (הוצאת תש"ד) סנ"אב.

(***** סה"מ תרצ"ט ע' 13.

(***) ועי"ד מעלת המס"נ (שאינה מוכרחת להיות באופן שצריכים לקפוץ מהגג כו' (נסמן בתורת מנחם - התוועדויות חל"ה ע' 121), אלא יכולה להיות גם "בכל דרכיך" (משלי ג, ו) שישנה בעיקר אצל אנשים פשוטים שעבודתם אינה ע"פ שכל וטעם. ועי"נ (בהעלותך יג, ג) "והאיש משה (שמדת אמת ראה (סנהדרין קיא, סע"א)) ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה". ובעיקר לגבי דרא דעקבתא דמשיחא - בגלל מעלת המס"נ של אנשים פשוטים דוקא (נסמן בתורת מנחם - התוועדויות חל"ט ע' 60).